

Inteligențele multiple și valorificarea acestora în cadrul lecțiilor

Prof. Cira Ioana

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Năsăud

Prof. Granciu Maria

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Năsăud

Premisa de la care trebuie să plecăm este că toți ne naștem posibili artiști. Problema este cum conștientizăm diferitele tipuri de inteligență pe care le deținem, mai ales în etapa copilăriei în care totul este posibil și frumos.

Trebuie să reținem trei lucruri despre inteligență:

- este *diversă*: deoarece obișnuim să percepem lumea prin mai mulți analizatori: vizuali, auditivi, kinestezici, olfactivi, analizând-o concret și abstract;
- este *dinamică*: deoarece la nivelul scoarței cerebrale se produc multiple interacțiuni pentru a realiza procese de acomodare și adaptare;
- este *distinctă*: pentru că este unică, specifică fiecărei persoane în parte, fiecare dintre noi posedând o combinație proprie a inteligențelor multiple.

Teoria inteligențelor multiple a fost propusă de Howard Gardner, profesor de teoria cunoașterii, care pleacă de la premisa că toți oamenii dispun de cel puțin nouă inteligențe diferite: verbal-lingvistică, logico-matematică, spațială, muzicală, corporală, interpersonală, , intrapersonală, naturalistă, existențială. Gardner definește inteligența ca fiind „abilitatea omului de a-și rezolva problemele în viață sau de a crea produse care sunt valorizate în unul sau mai multe contexte culturale”. Revenind și completând teoria, Gardner subliniază faptul că inteligența umană este un „potențial biopsihologic de a prelucra informația, care poate fi activat pentru rezolvarea de probleme și crearea de produse prețuite de cel puțin o cultură”.

Conform teoriei inteligențelor multiple fiecare individ posedă cel puțin nouă inteligențe diferite, exprimate prin moduri variate de învățare și modalități particulare de exprimare a achizițiilor dobândite. Fiecare om reprezintă o combinație unică de dezvoltare și manifestare a acestor abilități. Din acest motiv, cadrele didactice pot să ia în considerare aceste diferențe la elevii lor și să opteze pentru tratarea diferențiată a acestora în procesul de predare-învățare-evaluare sau pentru propunerea unor sarcini de învățare cât mai diverse care să se plieze diferitelor tipuri de inteligență ale elevilor.

Folosind strategiile interactive de predare, învățare și evaluare, jocurile didactice, prezentările, filmulețele, profesorii pot să propună elevilor alternative metodologice centrate pe stimularea diferitelor tipuri de inteligențe dominante, asigurând tratarea diferențiată a acestora în procesul instructiv-educativ. Plecând de la premisa că performanțele în învățare depind de motivație și de gradul de stimulare în

activitate, elevilor trebuie să le oferim o gamă variată de experiențe prin care să se regăsească și cele menite să asigure o învățare eficientă, corespunzătoare inteligenței sau inteligențelor dominante.

Prin urmare propunem un exemplu de scenariu didactic integrat, pentru disciplina Comunicare în limba română, clasa a II-a care valorifică o parte dintre inteligențele multiple prin diverse exerciții, jocuri, prezentări.

Clasa: a II-a

Disciplina: Comunicare în limba română

Subiectul lecției: „Cartea cu Apolodor” de Gellu Naum

Tipul lecției: consolidare de cunoștințe

Discipline integrate: Matematică și explorarea mediului, Arte vizuale și abilități practice, Muzică și mișcare

COMPETENȚE SPECIFICE:

Comunicare în limba română:

- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
- 1.3. Identificarea unor informații variate dintr-un text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut.
- 2.4. Exprimarea propriilor idei în contexte cunoscute, manifestând interes pentru comunicare.

Matematică și explorarea mediului:

- 2.2. Evidențierea unor caracteristici simple specifice formelor geometrice plane și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte
- 3.2. Manifestarea grijii pentru comportarea corectă în relație cu mediul natural și social.

Arte vizuale și abilități practice:

- 2.3. Realizarea de produse utile și/ sau estetice combinând materiale și tehnici accesibile.

Muzică și mișcare:

- 2.1. Cântarea în colectiv, în grupuri mici și individual, asociind dirijatul intuitiv

OBIECTIVE GENERALE:

- consolidarea cunoștințelor referitoare la textul „Cartea cu Apolodor” de Gellu Naum;

- formarea capacității de exprimare orală și scrisă prin activizare și îmbogățirea vocabularului;
- educarea unor trăsături pozitive de caracter: perseverență, bunătate, curaj.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Pe parcursul și până la sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

- O1 – să identifice corect personajele care apar în textul audiat;
- O2 – să precizeze motivul pentru care Apolodor dorea să se întoarcă la frații lui;
- O3 – să rezolve jocurile propuse răspunzând corect la întrebările adresate;
- O4 – să prezinte caracteristicile mediului de viață al pinguinilor;
- O5 – să realizeze un pinguin folosind materialele date;
- O6 - să evalueze lucrările colegilor și pe cele proprii în funcție de anumite criterii date;
- O7 – să interpreteze contecul „Sunt un mic pinguin” efectuând și mișcările corespunzătoare.

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee de învățământ: conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic.

Mijloace de învățământ: cartea, secvența video, exerciții, prezentare ppt, aplicații digitale.

Forme de organizare: frontal, individuală, în perechi

STRATEGII DE EVALUARE

Forme de evaluare: evaluarea formativă

Metode de evaluare: chestionarea orală, activitate practică

Introducerea:

Audierea unui fragment din „Cartea cu Apolodor” de Gellu Naum

<https://www.youtube.com/watch?v=zcAJg3Euqu8>

Activitatea proriu-zisă:

Se discută în echipe despre locul în care va pleca Apolodor și despre ceea ce va descoperi pe drum.

Se continuă cu o prezentare despre pinguini.

[Watch my Powtoon: prezentare pinguini](#)

Se verifică cunoștințele însușite în urma prezentării cu ajutorul unui joc.

<https://www.baamboozle.com/game/1099630>

Urmează o prezentare despre Polul Nord și Polul Sud.

<https://youtu.be/PQ27oTjxTOc>

Se discută despre cele două medii de viață, animalele întâlnite în fiecare zonă. Se insistă asupra dorinței lui Apolodor de a se întoarce acasă și a motivelor care l-au determinat să își dorească acest lucru. Se discută despre dorința / curajul lor de a pleca într-o astfel de călătorie.

În continuare se va repeta cântecul „Sunt un mic pinguin” și se vor efectua mișcărilor sugestive, însușite anterior, pentru versurile cântecului.

https://youtu.be/Nb_9XtP4ASw

Se va realiza integrarea cu disciplina Arte vizuale și abilități practice: Cum desenăm un pinguin?

<https://youtu.be/S5nsMJHH9oo>

Următoarea sarcină a elevilor este o nouă provocare „Suntem creativi”. Îl felicităm pe Apolodor că a ajuns acasă. Îi compunem o poezie cu ajutorul aplicației chatter pix.

Consolidarea:

Se discută despre sprijinul oferit de prietenii lui Apolodor pentru ca acesta să nu mai fie trist, pentru ca acestuia să nu-i fie frică să se întoarcă la frații lui. Elevii vor scrie un eseu de 5 minute despre Apolodor / despre pinguini.

Descrierea evaluării:

Evaluarea se realizează pe toată durata secvențelor de învățare prin aprecieri, prin prezentarea punctajelor obținute la fiecare joc.

Evaluarea constă și în identificarea răspunsurilor la întrebările referitoare la textul audiat. Se va desfășura pe două echipe, cu ajutorul platformei baaamboozle.

[Cartea cu Apolodor | Baamboozle](#)

Se va continua cu reflecția, cu aprecierea propriului parcurs de învățare utilizând bilețele și câte una din întrebările de mai jos.

Ce ai învățat?

Ce ai aflat?

Ce consideri că a fost dificil?

Ce ai făcut bine?

Ce crezi că ai putea să faci mai bine în continuare?